

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny Arkusz pokazowy
<i>Przedmiot:</i>	Historia muzyki
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Formy arkusza:</i>	MHMP-R0-100, MHMP-R0-200, MHMP-R0-300, MHMP-R0-400, MHMP-R0-Q00
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	4 marca 2022 r.

Zadanie 1. (0–1)

Wymagania egzaminacyjne 2023 i 2024 ¹	
Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym od starożytności [...].	I.1. Starożytność (Egipt, Grecja, Rzym i in.). Zdający: 4) omawia miejsce muzyki w nauce [...] starożytnej ([...] Platon i Arystoteles – znaczenie muzyki w wychowaniu młodego pokolenia, wartości etyczno-moralne).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie nazwy teorii i jej tezy.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Nazwa teorii: teoria etosu.

Teza teorii: muzyka ma siłę oddziaływania na emocje człowieka.

Zadanie 2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym [...] średniowiecze [...].	I.2. Średniowiecze. Zdający: 7) wymienia i klasyfikuje średniowieczne instrumenty muzyczne (np. [...] fidel, kornet [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie nazwy trzech instrumentów.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Fidel, harfa, portatyw, trąbka

Zadanie 3.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym [...] średniowiecze [...].	I.3. Średniowiecze. Zdający: 2) omawia chorał gregoriański: c) cechy, d) notacja (neumy).

¹ Komunikat o wymaganiach egzaminacyjnych obowiązujących w roku 2023 i 2024,
<https://www.gov.pl/web/edukacja-i-nauka/wymagania-egzaminacyjne-obowiazujace-na-egzaminie-maturalnym-w-roku-2023-i-2024>

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne przyporządkowanie trzech typów śpiewów.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

A. 2

B. 4

C. 1

Zadanie 3.2.

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym [...] średniowiecze [...].	I.2. Średniowiecze. Zdający: 2) omawia chorał gregoriański: d) notacja (neumy).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Notacja neumatyczna

Zadanie 4.1. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem [...] stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II.4) Zdający dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: a) elementy muzyki.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne podanie jednej cechy wspólnej i dwóch cech różniących tańce.

1 pkt – poprawne podanie jednej cechy wspólnej ALBO dwóch cech różniących.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Cecha wspólna: motywika.

Cechy różniące: metrum / rytm / tempo / instrumentarium.

Zadanie 4.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym [...] renesans [...].	I.3. Renesans. Zdający: 7) zna pojęcia: tabulatura [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Tabulatura Jana z Lublina

Zadanie 5.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym [...] barok [...].	I.4. Barok. Zdający: 1) charakteryzuje muzykę barokową w kontekście estetyki epoki, uwzględniając: b) [...] narodziny opery; 4) wymienia i charakteryzuje twórczość kompozytorów (Claudio Monteverdi [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie nazwiska kompozytora i tytułu opery.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Nazwisko kompozytora: Claudio Monteverdi.

Tytuł opery: *Orfeusz (L'Orfeo)*.

Zadanie 5.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym [...] barok [...].	I.4. Barok. Zdający: 3) wymienia i klasyfikuje barokowe instrumenty muzyczne (klawesyn, organy, skrzypce, altówka [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie nazwy jednego instrumentu strunowego i jednego instrumentu dętego.

0 pkt – odpowiedź niepełna lub błędna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Instrument strunowy: klawesyn / harfa / skrzypce / kontrabas / viola

Instrument dęty: flet / puzon / kornet / organy / regał

Zadanie 6.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem [...] stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II.4) Zdający dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: b) podstawowe techniki kompozytorskie.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Forma wariacyjna

Zadanie 6.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem [...] stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II.1) Zdający zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne zapisanie metrum i zasady konstrukcji.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Metrum: trójdzielne

Zasada konstrukcji: zmiany wariacyjne w głosach skrzypcowych dokonywane na gruncie stałej podstawy basowej, a także zmiany w głosie basowym (t. 35-44) – wzór rytmiczno-melodyczny utworu przeniesiony do skrzypiec.

Zadanie 7.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym [...] barok [...].	I.4. Barok. Zdający: 4) wymienia i charakteryzuje twórczość kompozytorów ([...] Jan Sebastian Bach [...]). I.5. Klasycyzm. Zdający: 4) wymienia i charakteryzuje twórczość kompozytorów (Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne zapisane nazwisk trzech kompozytorów.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

BWV: Bach / Jan Sebastian Bach

Hob.: Haydn / Joseph Haydn

KV: Mozart / Wolfgang Amadeus Mozart

Zadanie 7.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym [...] barok [...].	I.4. Barok. Zdający: 4) wymienia i charakteryzuje twórczość kompozytorów ([...] Jan Sebastian Bach [...]). I.5. Klasycyzm. Zdający: 4) wymienia i charakteryzuje twórczość kompozytorów (Joseph Haydn, Wolfgang Amadeus Mozart [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Uporządkowanie twórczości tych kompozytorów polegało na sporządzeniu pełnego katalogu ich utworów, określeniu daty powstania i kolejności dzieł oraz ich krótkiej charakterystyce.

Zadanie 8.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem formalnym [...] oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II.4) Zdający dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: d) strukturę gatunków i form muzycznych [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wariacje

Zadanie 8.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym [...] klasycyzm [...].	I.5. Klasycyzm. Zdający: 2) omawia cechy wybranych form muzycznych: b) gatunki oparte na cyklu sonatowym: [...] symfonia [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Druga część cyklu

Zadanie 8.3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem formalnym [...] oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II.1) Zdający zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawny opis „niespodzianki” muzycznej zastosowanej w utworze.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Temat wariacji (takty 1-8) jest powtórzony (takty 9-16) w dynamice *pp* z uproszczonym akompaniamentem smyczków w artykulacji *pizzicato* i nagle, po pauzie ćwierćnotowej dla całej orkiestry następuje „niespodzianka” (trzecia miara 16 taktu), czyli akord zagrany *tutti* w dynamice *ff* z udziałem kotłów. Wyciszenie tematu po powtórcie i mocne uderzenie akordem orkiestrowym w dynamice *ff* zawsze zaskakuje słuchaczy, jest przykładem muzycznego żartu Haydna.

Zadanie 8.4. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem formalnym [...] oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II.1) Zdający zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie nazw instrumentów grupy dętej drewnianej i ich obsady.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Nazwy instrumentów grupy dętej drewnianej: flety, oboje, fagoty
Obsada: podwójna

Zadanie 9. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym [...] romantyzm [...].	I.6. Romantyzm. Zdający: 2) omawia cechy wybranych form muzycznych: a) wielkie ([...] poemat symfoniczny [...]).

Zasady oceniania

2 pkt – cztery poprawne odpowiedzi.
1 pkt – trzy poprawne odpowiedzi.
0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

1. romantyzmu
2. programowej
3. jednoczęściową
4. orkiestrę symfoniczną

Zadanie 10. (0–7)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	Zdający: II.1) zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych. II.4) dokonuje analizy percepcyjnej uwzględniając: a) elementy muzyki; II.5) rozpoznaje cechy stylistyczne utworu reprezentującego określoną epokę muzyczną.

Zasady oceniania

7 pkt – poprawny opis dzieła muzycznego, w tym:

- 1 pkt – poprawne określenie budowy (formy).
- 1 pkt – poprawne wskazanie zasad kształtowania.
- 1 pkt – poprawne określenie typu melodyki w częściach A i B.
- 1 pkt – poprawne wskazanie istotnych dla utworu zjawisk metro-rytmicznych.
- 1 pkt – poprawny opis zjawisk dynamicznych.
- 1 pkt – poprawny opis zjawisk wyrazowych.
- 1 pkt – poprawna odpowiedź na pytanie, w jaki sposób utwór spełnia wymagania nokturnu.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Nokturn F-dur zbudowany jest z trzech części ujętych w formę reprzyzową ABA. Część A utrzymana jest w umiarkowanym tempie *andante sostenuto*, w takcie $\frac{3}{4}$. Kantylenowa melodyka głosu górnego wsparta jest na jednorodnie figurowanym akompaniamencie umieszczonym w partii lewej ręki, który, według zapisanej wskazówki kompozytora, winien rozgrywać się *sempre legatissimo*, czyli w całej części A bardzo *legato*, płynnie. Liryczny, kantylenowy wyraz części A wskazany przez dodatkowe określenia kompozytora – *semplice e tranquillo, delicatissimo* ulega delikatnym zmianom poprzez przejścia dynamiczne od *piano* do *poco crescendo*, a także przyspieszenie lub zwolnienie tempa. W części A występuje zasada kształtowania okresowego. Kontrastowy charakter części B anonsuje zmiana tonacji na *f-moll*, zmiana taktu na $\frac{9}{8}$, oraz zmiana tempa na szybkie. Tonacja molowa, szybkie przebiegi figuracyjne, przeniesienie melodii do basowego rejestru, korespondencja motywiczna między partią prawej i lewej ręki, falująca dynamika od *mf* do *ff* decyduje o burzliwym, dramatycznym wyrazie tej części. Melodyka traci swą regularność na rzecz zrywanych fraz i motywów. Zwolnienie tempa i powolne wyciszenie, zmiana taktu na $\frac{6}{8}$ w zamknięciu części B ma łącznikowy charakter, przygotowuje powrót części A. Część reprzyzowa jest powtórzona, ale ma być zagrana *sotto voce*, półgłosem, czyli delikatniej, jeszcze bardziej tajemniczo niż część pierwsza.

Nokturn F-dur prezentuje typ miniatury zaproponowany przez Chopina, w którym nocne, liryczne rozmarzenie przerywają wizje pełne niepokoju, dramatyzmu.

Zadanie 11. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym [...] romantyzm do muzyki XX wieku [...].	I.6. Romantyzm. Zdający: 2) omawia cechy wybranych form muzycznych: b) małe [...] pieśń [...].

Zasady oceniania

2 pkt – poprawne zaznaczenie trzech odpowiedzi.

1 pkt – poprawne zaznaczenie dwóch odpowiedzi.

0 pkt – brak spełnienia powyższego kryterium.

Rozwiązanie

1. F
2. F
3. P

Zadanie 12. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym [...] romantyzm [...].	I.6. Romantyzm. Zdający: 2) omawia cechy wybranych form muzycznych: a) wielkie ([...] opera [...]).

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne uzupełnienie tabeli.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Wydarzenie	Chronologia
Śmierć przerwała Pucciniemu ukończenie <i>Turandot</i> .	4
Wagner ukończył budowę teatru muzycznego w Bayreuth.	3
W Berlinie odbyła się premiera <i>Wolnego strzelca</i> Karola Marii Webera.	1
Moniuszko wystawił w Wilnie 2-aktową <i>Halkę</i> .	2

Zadanie 13.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II.4) Zdający dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: a) elementy muzyki, c) cechy stylów muzycznych; 5) rozpoznaje cechy stylistyczne utworu reprezentującego określoną epokę muzyczną.

Zasady oceniania

1 pkt – poprawna wskazanie trzech cech świadczących o wirtuozowskim charakterze utworu.
 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

- przebiegi oktauwowe w partii obu rąk
- szybkie tempo utworu
- przebiegi pasażowe obejmujące rozległe rejestry instrumentu
- akordy grane *arpeggio* w szybkim tempie
- duże skoki w partii lewej ręki
- jednoczesne prowadzenie kilku planów melodyczno-harmonicznych

Zadanie 13.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II.1) Zdający zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.
 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

B

Zadanie 14.1. (0–2)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II.1) Zdający zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych.

Zasady oceniania

2 pkt – poprawny opis dwóch rozwiązań.

1 pkt – poprawny opis jednego rozwiązania.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

- W taktach 1-3 ma miejsce ilustracja skaczącego kangura dzięki użyciu melodii zbudowanej z dźwięków oddzielonych pauzami, granych *staccato* z charakterystycznymi przednutkami.
- Skok kangurów ilustruje łukowy rysunek melodii, przy wznoszeniu związany z przyspieszeniem tempa – *accelerando*, przy opadaniu ze zwolnieniem tempa – *ritenuto*.
- W taktach 4-6 ma miejsce zmiana taktu na 3/4, zmiana faktury na akordową i wyraźne zatrzymanie ruchu muzycznego. Ten odcinek sugeruje zatrzymanie się kangura po skoku.
- Powierzenie opisanego materiału muzycznego na przemian partiom obu fortepianów sugeruje zabawy dwóch kangurów.

Zadanie 14.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II.1) Zdający zna podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla opisu i zrozumienia wybranych dzieł muzycznych.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Polimetria (sukcesywna) / zmienne metrum.

Zadanie 15. (0–3)

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym [...] muzyka XX wieku [...]. II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem [...] stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	I.7. Muzyka XX i XXI wieku. Zdający: 3) omawia polską muzykę XX wieku i jej twórców, dokonując klasyfikacji zgodnie ze stylami i kierunkami: [...] Karol Szymanowski [...]. II.4) Zdający dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: c) cechy stylów muzycznych.

Zasady oceniania

- 3 pkt – poprawne podanie nazwy trzech okresów.
 2 pkt – poprawne podanie nazwy dwóch okresów.
 1 pkt – poprawne podanie nazwy jednego okresu.
 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

- Przykład 1.: okres narodowy
 Przykład 2.: okres późnoromantyczny
 Przykład 3.: okres impresjonistyczny

Zadanie 16.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II.5) Zdający rozpoznaje cechy stylistyczne utworu reprezentującego określoną epokę muzyczną.

Zasady oceniania

- 1 pkt – poprawne wskazanie dwóch cech utworu potwierdzających inspirację jazzem.
 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

- Obsada wykonawcza: orkiestra jazzowa (grupa melodyczna i grupa rytmiczna).
- Użycie instrumentów dętych z tłumikami.
- Ragtime’owy charakter rytmiki – rytmy synkopowane.
- Nawiązania do harmoniki i motywiki jazzowej.

Zadanie 16.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
II. Analiza i interpretacja dzieł muzycznych. 1. Dokonywanie analizy percepcyjnej i opisu różnorodnych dzieł muzycznych reprezentatywnych dla poszczególnych epok pod względem estetycznym, formalnym, strukturalnym i stylistycznym oraz ich interpretacja wraz z uzasadnieniem.	II.4) Zdający dokonuje analizy percepcyjnej, uwzględniając: a) elementy muzyki.

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Klarnet

Zadanie 16.3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym [...] muzyka XX wieku [...]. 2. Postrzeganie muzyki w kontekście kultury poszczególnych epok, kształtujących ją zjawisk społecznych i wydarzeń historycznych oraz powiązanej z nimi estetyki.	I.7. Muzyka XX i XXI wieku. Zdający: 1) charakteryzuje muzykę w kontekście charakterystyki epoki – wymienia i opisuje wybrane style i techniki muzyki XX [...] wieku: [...] nawiązania do jazzu [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne wskazanie dwóch tytułów utworów inspirowanych jazzem wraz z ich kompozytorami.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

George Gershwin, *Błękitna rapsodia*, *Amerykanin w Paryżu*

Igor Strawiński, *Ragtime na 11 instrumentów*

Maurice Ravel, *Koncert fortepianowy G-dur*

Darius Milhaud, *Stworzenie świata*

Zadanie 17.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym [...] muzyka XX wieku [...].	I.7. Muzyka XX i XXI wieku. Zdający: 5) zna pojęcia: [...] pokolenie 1951/pokolenie Stalowej Woli [...].

Zasady oceniania

1 pkt – odpowiedź poprawna.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi..

Rozwiązanie

Pokolenie 1951/pokolenie Stalowej Woli

Zadanie 17.2. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym [...] muzyka XX wieku [...]. 2. Postrzeganie muzyki w kontekście kultury poszczególnych epok, kształtujących ją zjawisk społecznych i wydarzeń historycznych oraz powiązanej z nimi estetyki.	I.8. Muzyka XX i XXI wieku. Zdający: 4) omawia polską muzykę XX wieku i jej twórców, dokonując klasyfikacji zgodnie ze stylami i kierunkami: [...] Eugeniusz Knapik, Aleksander Lasoń, Andrzej Krzanowski [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie dwóch nazwisk kompozytorów.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Knapik / Eugeniusz Knapik

Lasoń / Aleksander Lasoń

Krzanowski / Andrzej Krzanowski

Zadanie 17.3. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 2. Postrzeganie muzyki w kontekście kultury poszczególnych epok, kształtujących ją zjawisk społecznych i wydarzeń historycznych oraz powiązanej z nimi estetyki.	I.7. Muzyka XX i XXI wieku. Zdający: 3) omawia polską muzykę XX wieku i jej twórców, dokonując klasyfikacji zgodnie ze stylami i kierunkami [...]; 5) zna pojęcia: [...], pokolenie 1951/pokolenie Stalowej Woli [...].

Zasady oceniania

- 1 pkt – poprawne zapisanie jednego z postulatów.
 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązania

- odwrót od idei awangardy lat 50. i 60. XX wieku
- rehabilitacja melodyki i brzmień eufonicznych
- odwołanie się do muzycznej przeszłości

Zadanie 18.1. (0–1)

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym [...] muzyka XX wieku [...].	I.7. Muzyka XX i XXI wieku. Zdający: 3) omawia polską muzykę XX wieku i jej twórców, dokonując klasyfikacji zgodnie ze stylami i kierunkami: [...] Andrzej Panufnik [...].

Zasady oceniania

- 1 pkt – odpowiedź poprawna.
 0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Rozwiązanie

Symfonia sfer / Sinfonia di Sfere

Zadanie 18.2.

Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka. 1. Poznanie muzyki w ujęciu historycznym [...] muzyka XX wieku [...].	I.7. Muzyka XX i XXI wieku. Zdający: 3) omawia polską muzykę XX wieku i jej twórców, dokonując klasyfikacji zgodnie ze stylami i kierunkami: [...] Andrzej Panufnik [...].

Zasady oceniania

1 pkt – poprawne podanie tytułów dwóch innych utworów Andrzeja Panufnika.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Przykładowe rozwiązanie

Sinfonia Rustica / Sinfonia Votiva / Sinfonia Sacra / Sinfonia Mistica

Zadanie 19. (0–15)**Temat nr 1.**

Omów twórczość symfoniczną Józefa Haydna. W swojej wypowiedzi, opartej na utworach wybranych przez Ciebie, uwzględnij przemiany stylistyczne, jakim podlegał ten gatunek.

Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe
<p>I. Muzyka w ujęciu historycznym – periodyzacja, język, właściwości i charakterystyka.</p> <p>III. Tworzenie wypowiedzi związanych z historią i kulturą muzyczną.</p>	<p>I.5. Klasycyzm. Zdający:</p> <p>1) charakteryzuje muzykę w kontekście estetyki epoki:</p> <p>e) twórczość i działalność klasyków wiedeńskich;</p> <p>4) wymienia i charakteryzuje twórczość kompozytorów (Joseph Haydn [...]).</p> <p>III. Tworzenie wypowiedzi związanych z historią i kulturą muzyczną. Zdający:</p> <p>1) wypowiada się w formie [...] pisemnej (np. esej, referat) o dziełach muzycznych w oparciu o podstawową terminologię;</p> <p>3) interpretuje i odczytuje w kontekście dokonań epoki wybrane dzieła muzyczne;</p> <p>4) formułuje logiczną wypowiedź na temat dzieł, form, gatunków, stylów, technik i twórców muzycznych, uwzględniając zależności między nimi w kontekście: genezy, przeobrażeń, porównań.</p>

Temat nr 2.

Być mistrzem samego siebie, aby poruszać, olśniewać i porywać tłumy. Taka jest misja muzyka, malarza, wielkiego artysty.

Henri Blanchard

Przedstaw sylwetki trzech XIX-wiecznych kompozytorów–wirtuozów, omów ich wybrane dzieła i zwróć uwagę na te elementy warsztatu kompozytorskiego, dzięki którym mogli oni *poruszać, olśniewać i porywać tłumy*.

Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe
III. Tworzenie wypowiedzi związanych z historią i kulturą muzyczną.	III. Tworzenie wypowiedzi związanych z historią i kulturą muzyczną. Zdający: 1) wypowiada się w formie [...] pisemnej (np. esej, referat) o dziełach muzycznych w oparciu o podstawową terminologię; 2) przybliży twórczość i działalność przedstawicieli różnych obszarów kultury muzycznej, np. [...], kompozytor [...], wirtuoz [...]; 3) interpretuje i odczytuje w kontekście dokonań epoki wybrane dzieła muzyczne; 4) formułuje logiczną wypowiedź na temat dzieł, form, gatunków, stylów, technik i twórców muzycznych, uwzględniając zależności między nimi w kontekście: genezy, przeobrażeń, porównań.

Zasady oceniania

Za napisanie wypracowania zdający będzie mógł otrzymać maksymalnie 15 punktów.

Oceniając pracę, egzaminatorzy będą przydzielali punkty w czterech kryteriach głównych, tj.:

1. Spełnienie formalnych warunków polecenia (od 0 do 1 pkt)
2. Wartość merytoryczna (od 0 do 10 pkt)
3. Terminologia (od 0 do 2 pkt)
4. Kompozycja i język (od 0 do 2 pkt)

1. Spełnienie formalnych warunków polecenia

<ul style="list-style-type: none"> • W wypracowaniu omówiono przynajmniej jeden, poprawny merytorycznie przykład dzieła muzycznego. ORAZ • Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu. 	1 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Wypracowanie nie spełnia któregokolwiek z warunków określonych w kategorii „1 pkt”. ALBO • Wypracowanie jest napisane w formie planu albo w punktach. 	0 pkt

Uwaga: jeżeli w kryterium *Spełnienie formalnych warunków polecenia* przyznano 0 pkt, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 pkt.

Wyjaśnienia (Kryterium 1. – *Spełnienie formalnych warunków polecenia*)

1. W wypracowaniu zdający powinien odwołać się do przykładów dzieł muzycznych wskazanych w poleceniu. Odwołanie się zdającego do dzieła muzycznego oznacza, że co najmniej jedno zdanie o danym przykładzie ma charakter analityczny, a nie – tylko informacyjny.
2. „Problem wskazany w poleceniu” obejmuje zakres merytoryczny zagadnienia, którego omówienie jest wymagane.
3. Wypracowanie przynajmniej częściowo dotyczy problemu wskazanego w poleceniu, jeżeli obejmuje co najmniej jeden aspekt zakresu merytorycznego.

2. Wartość merytoryczna

<ul style="list-style-type: none"> • Pełne opracowanie tematu. • Wnikliwy opis i wnikliwa analiza dzieł muzycznych ze znajomością kontekstów i datowań. • Przekonujące wnioskowanie. 	10 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Pełne opracowanie tematu. • Wnikliwy opis i wnikliwa analiza dzieł muzycznych. • Przekonujące wnioskowanie. 	9 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Pełne opracowanie tematu. • Poprawny opis i poprawna analiza dzieł muzycznych. • Przekonujące wnioskowanie. 	8 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Częściowe opracowanie tematu. • Poprawny opis i poprawna analiza dzieł muzycznych. • Poprawne wnioskowanie. 	7 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Częściowe opracowanie tematu. • Poprawny opis i poprawna analiza dzieł muzycznych. • Wnioskowanie niepełne. 	6 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Częściowe opracowanie tematu. • Powierzchny opis i powierzchowna analiza dzieł muzycznych. • Wnioskowanie niepełne. 	5 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Niepełne opracowanie tematu. • Powierzchny opis i powierzchowna analiza dzieł muzycznych. • Wnioskowanie niepełne. 	4 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Niepełne opracowanie tematu. • Powierzchny opis i powierzchowna analiza dzieł muzycznych. • Brak wnioskowania. 	3 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Próba cząstkowego opracowania tematu. • Podjęta próba opisu i analizy dzieł muzycznych. • Brak wnioskowania. 	2 pkt

<ul style="list-style-type: none"> • Podjęta próba formułowania wypowiedzi, w której widoczne są jakiegokolwiek poprawne merytorycznie informacje w związku z tematem. 	1 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Brak opracowania tematu, opis i analiza dzieł muzycznych są niewystarczające lub ich brak. <p>ALBO</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nie podjęto próby formułowania wypowiedzi. 	0 pkt

Wyjaśnienia (Kryterium 2. – Wartość merytoryczna)

- Opracowanie tematu należy rozumieć jako wyjaśnienie i interpretację problemu sformułowanego w temacie wypracowania:
 - pełne opracowanie tematu: wnikliwe i wieloaspektowe spojrzenie na problem. Zawiera elementy refleksji / głębszego namysłu nad problemem.
 - częściowe opracowanie tematu: poprawne spojrzenie na problem, ale brak pogłębionej analizy. Zdający nie odwołał się do kontekstów.
 - niepełne opracowanie tematu: oparte na uogólnieniach, mało dokładne, niewnikające w istotę rzeczy.
- Opis i analizę dzieła muzycznego należy rozumieć jako odwołanie się do przykładów muzycznych i zawarcie istotnych informacji na ich temat:
 - wnikliwy opis i wnikliwa analiza zawierają autora i tytuł dzieła muzycznego lub poprawną nazwę kierunku / postawy artystycznej i jego przedstawicieli. Składają się na nie opis danego przykładu oraz analiza cech formalnych i treściowych, jeśli temat tego wymaga. Opis i analiza są pogłębione i skupiają się na tych elementach, które odnoszą się do tematu wypracowania.
 - poprawny opis i poprawna analiza zawierają autora i tytuł dzieła muzycznego lub poprawną nazwę zjawiska artystycznego / postawy artystycznej i jego przedstawicieli. Składają się na nie opis danego przykładu oraz analiza cech formalnych i treściowych, jeśli temat tego wymaga.
 - powierzchnowy opis i powierzchowna analiza: zdający podał jedynie autora / przedstawiciela lub tytuł dzieła sztuki / nazwę zjawiska artystycznego lub prądu. Składa się na nie opis danego przykładu lub analiza cech formalnych. Analiza jest niepełna, oparta na uogólnieniach, mało dokładna.

3. Terminologia

Bogata i różnorodna terminologia z dziedziny muzyki (w tym nazwy technik, stylów, kierunków artystycznych oraz znajomość nazewnictwa elementów dzieła muzycznego).	2 pkt
Ograniczona umiejętność posługiwania się terminologią z dziedziny muzyki lub drobne błędy w jej stosowaniu (w tym nazwy technik, stylów, kierunków artystycznych oraz znajomość nazewnictwa elementów dzieła muzycznego).	1 pkt
Nieznajomość terminologii muzycznej lub błędne posługiwanie się terminami muzycznymi.	0 pkt

Wyjaśnienia (Kryterium 3. – Terminologia)

1. Terminologia z dziedziny muzyki dotyczy nazwy technik, stylów, kierunków artystycznych oraz znajomość nazewnictwa elementów dzieła muzycznego.
2. Zdający może uzyskać maksymalną liczbę punktów za to kryterium, jeżeli w swojej pracy posłużył się przynajmniej 8 terminami z dziedziny muzyki i praca nie zawiera żadnych błędów terminologicznych.
3. Zdający może uzyskać 1 punkt za to kryterium, jeżeli w swojej pracy posłużył się przynajmniej 5 terminami z dziedziny muzyki i praca nie zawiera rażących błędów terminologicznych.

4. Kompozycja i język

<ul style="list-style-type: none"> • Trójdzielna, proporcjonalna kompozycja. • Wypracowanie jest napisane językiem w pełni komunikatywnym; 3 błędy językowe. 	2 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Zaburzona kompozycja. I/ALBO • Wypracowanie jest napisane językiem w większości komunikatywnym; od 4 do 8 błędów językowych. 	1 pkt
<ul style="list-style-type: none"> • Elementy treściowe wypowiedzi niezorganizowane. • Wypracowanie zawiera więcej niż 8 błędów językowych. 	0 pkt

Uwagi

1. Jeżeli wypowiedź jest nieczytelna (w rozumieniu czytelności zapisu), egzaminator oceni ją na 0 pkt.
2. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), egzaminator przyzna 0 pkt w każdym kryterium.
3. Jeżeli wypowiedź zawiera mniej niż 250 wyrazów, jest oceniana wyłącznie w kryteriach: *Spełnienie formalnych warunków polecenia* oraz *Wartość merytoryczna*. W pozostałych kryteriach egzaminator przyzna 0 punktów.
4. Jeżeli wypowiedź jest napisana niesamodzielnie, np. zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub jest przepisana od innego zdającego, wówczas egzamin z historii muzyki, w przypadku takiego zdającego, zostanie unieważniony.
5. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za styl i język lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.